

Наступне завдання пропонувалося дітям із II та III рівнем загального недорозвитку мовлення.

Його *мета*: вивчення здатності до монологічного мовлення, вміння складати порівняння та використовувати відповідну інтонацію, розуміння змісту оповідань, вивчення характеристики експресивного словника при роботі з ними.

Послідовність роботи: читання або розповідь оповідання; бесіда за запитаннями; добір малюнків до епізодів прочитаного твору.

Завдання "Мій веселий день" пропонувалося дітям із III рівнем загального недорозвитку мовлення.

Мета: з'ясувати здатність дітей до самостійного монологічного мовлення за уявної ситуації, враховуючи їх досвід.

Інтерпретація результатів дозволяє виявити рівень сформованості монологічного мовлення в процесі використання емоційно-оцінної лексики:

Згідно з результатами виконання даних завдань, відповіді дітей було зараховано до *високого, достатнього, середнього та низького рівнів* розвитку комунікативної компетенції емоційно-оцінної лексики.

Відповідно до виділених рівнів розвитку комунікативної компетенції використання емоційно-оцінної лексики, ми одержали результати виконання завдань дітьми з моторною алалією.

Кількісний аналіз одержаних результатів показав, що *високого рівня* не досягла жодна дитина з моторною алалією; до *достатнього рівня* ми віднесли лише 9,62% дітей із моторною алалією (5 осіб із 52 респондентів); групу з *середнім рівнем* склали 63,46% дітей із алалією (33 особи з 52 респондентів); до групи з *низьким рівнем* було зараховано 26,92% дітей із моторною алалією (14 осіб із 52 респондентів).

У дітей із моторною алалією було виявлено такі *особливості розвитку комунікативної компетенції*: частий вияв комунікативного та поведінкового негативізму, намагання відповідати мімікою та жестами, значна потреба у допомозі (зразків відповідей), недостатнє співвідношення запропонованої емоційної ситуації спілкування з власним життєвим досвідом дитини; несформованість навичок використання емоційно-оцінної лексики у процесі комунікації (діалогу чи монологу).

Утворена фраза вимовлялась або повільно, зі збільшенням паузи між словами та появою патологічних пауз всередині слів, або у нормальному темпі чи прискорено, зливаючи частини окремих слів в одне.

Таким чином, отримані результати свідчать про недостатню сформованість комунікативної компетенції емоційно-оцінної лексики у дітей з моторною алалією та дозволяють зробити висновок про необхідність розробки спеціальної методики її формування у даної категорії дітей.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Жаренкова Г.И. К вопросу об активной и пассивной речи моторных алаликов / Г.И. Жаренкова // Труды V научной сессии по дефектологии. - М., 1959. - С. 185-193.*
2. *Логопедия. Методическое наследие: Пособие для логопедов и студ. дефектол. фак. пед. вузов: / Под ред. Л.С. Волковой: В 5 кн. - М.: Гуманит. Изд. Центр ВЛАДОС, 2003. - Кн. III: Системные нарушения речи: Алалия. Афазия. - 312с.*
3. *Кондратенко И.Ю. Особенности овладения эмоциональной лексикой детьми старшего дошкольного возраста с общим недоразвитием речи / И.Ю. Кондратенко // Дефектология. - 2002. - №6. - С. 51-59.*
4. *Піроженко Т.О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дитини: Монографія: ТОВ «Нора-прінт», 2002. - 309с.*
5. *Соботович Е.Ф. Нарушение речевого развития у детей и пути их коррекции / Соботович Е.Ф. - К.: ІСДО, 1995. - 203 с.*

УДК 37.013.73

Симоненко О.П.

ОСВІТА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ТРАНСФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Осуществлено теоретическое решение проблемы философии модернизации образования в системе рыночных трансформаций. Освещаются системные реформирования высшего образования, раскрываются теоретические принципы развития высшего образования Украины в XXI веке, определяются экономические составляющие, направление и порядок проведения системных реформ, обосновывается необходимость интеграции высшего образования Украины в европейское образовательное пространство.

Ключевые слова: модернизация, образование, рыночные трансформации, демократизация, информатизация..

Процеси сучасних ринкових трансформацій, що охопили всі сторони життєдіяльності людства, виявляються у загостренні конкуренції та інституціональних змін, пов'язані з необхідністю переосмислення ролі державного сектору в економіці. В новому суспільному контексті система освіти та її функція не можуть залишатися незмінними і потребують відповідної трансформації. В сучасному суспільстві набуває нового змісту призначення освіти, її масштаби, форми і методи організації та управління освітньою галуззю.

На думку академіка В.П. Андрущенко, освіта є «фокусом суперечливих і складних проблем сучасної епохи, поєднуючи суспільне й індивідуальне, цивілізаційне і культурне, раціональне й ірраціональне, знання і віру, знання і мораль. У сучасному світі освіта – одна з домінант у житті людини й суспільства [1, с. 5]». Економічні, технологічні, соціальні, інформаційні, комунікативні тощо зміни, динамізм і різноманітність знання підносять значення освіти на вищий щабель і потребують адекватної системи її організації. Водночас загострення кризових явищ у світі актуалізує проблему пошуку нових шляхів подальшого розвитку освіти. Рух до нової системи освіти «пов'язаний зі зміною ролі і статусу людини, зі становленням і розвитком творчого характеру мислення, з інтеграцією наукового знання та інших засобів пізнання і самопізнання», – підкреслює В.П. Андрущенко.

В системі ринкових трансформацій студенти все частіше розглядаються не як громадяни, що мають право на освіту, а як споживачі освітніх послуг, і на основі такого підходу будуються їх взаємовідносини з освітніми установами. Активно входять у життя такі поняття, як «ринок освіти», «освітні підприємства», «ринок учнів і викладачів», «освітній бізнес» тощо.

Перехідний стан до ринкової економіки означає наявність достатньої для створення конкурентного середовища кількості підприємств різноманітних форм власності: державних, колективних, змішаних, спільних, індивідуальних. Пропорційність між цими